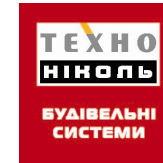

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ АЕРОПОРТІВ
ALLBAU SOFTWARE
КОРПОРАЦІЯ ТЕХНОНІКОЛЬ

АРХІТЕКТУРА

та

ЕКОЛОГІЯ

**Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної конференції**

17–19 листопада 2014 року

Київ – 2014

АРХІТЕКТУРА та ЕКОЛОГІЯ: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м.Київ, 17–19 листопада 2014 року). – К.: НАУ, 2014. – 332 с.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Проблеми розвитку архітектурного середовища.
2. Містобудування, екологія, територіальне планування.
3. Аркологія як перспективний напрямок інтегрованого розвитку архітектури та екології.
4. Промислове, цивільне та транспортне будівництво.
5. Теорія, методика та практика дизайну.
6. Інформатизація архітектурно-будівельної освіти.
7. Екологічний моніторинг, моделювання і прогнозування стану довкілля.
8. Практичний досвід застосування інформаційних технологій у архітектурному проектуванні, будівельному конструюванні, будівництві та дизайні.
9. Дидактичні особливості та практичний досвід базової і професійної інформатичної підготовки майбутніх архітекторів, будівельників, дизайнерів, екологів.

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції "АРХІТЕКТУРА та ЕКОЛОГІЯ" висвітлюють питання, пов'язані з дослідженням взаємодії та взаємозалежності архітектури і екології, з модернізацією вищої архітектурно-будівельної та екологічної освіти, зокрема, у плані її комплексної інформатизації.

Для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, наукових та педагогічних працівників, практикуючих архітекторів, дизайнерів, інженерів-будівельників, екологів.

Робочі мови конференції: українська, російська, англійська.

© Національний авіаційний університет, 2014р.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГОЛОВА:

Харченко В.П., д-р техн. наук, професор, проректор з наукової роботи НАУ

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ:

Чемакіна О.В., канд. арх., доцент, директор ІАП;

Белятинський А.О., д-р техн. наук, професор;

Дорошенко Ю.О., д-р техн. наук, професор;

Смирнов Ю.О., Allbau Software GmbH

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР:

Костюченко О.А., асистент

ЧЛЕНИ ПРОГРАМНОГО КОМІТЕТУ:

Авдєєва Н.Ю., к.арх., доцент;

Авдєєва М.С., к.арх., доцент;

Агєєва Г.М., к.т.н., доцент;

Барабаш М.С., к.т.н., доцент, ТОВ "ЛІРА САПР"

Бірілло І.В., к.т.н., доцент;

Бармашина Л.М., к.арх., доцент;

Болотов Г.І., к.арх., доцент;

Дегтярьов Є.О., Allbau Software GmbH;

Ільченко Д.М., к.арх., доцент;

Ковальов Ю.М., д-р техн. наук, професор;

Кузнєцова І.О., д-р мистецтвознавства, професор;

Лапенко О.І., д-р. техн. наук, професор;

Макаренко М.Г., к.т.н., доцент;

Матвєєва О.Л., к.т.н., доцент;

Олійник О.П., к.арх., доцент;

Тимошенко М.М., к.арх., доцент;

Товбич В.В., д-р арх., професор;

Трошкіна О.А., к.арх., доцент.

**ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ
В ДИТЯЧИХ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИХ ЗАКЛАДАХ**

Н.Б. Мирошнікова, магістрант,

Ю.О. Дорошенко, доктор технічних наук, професор
Національний авіаційний університет, м.Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Розвиток ситуації у сфері екологічної освіти та виховання в Україні та світі характеризується на сьогоднішній день гострими суперечностями та стійкими тенденціями зміни загальної парадигми, в якій все частіше домінуючі позиції займає екологічна культура. Зростає соціальний статус екологічної освіти та виховання, що обумовлено наявним загостренням глобальних екологічних проблем.

У сучасних умовах має місце активна переорієнтація філософсько-методологічних основ екологічної освіти з позицій природокористування, антропоцентричної картини світу на цінності екологічної культури, що базуються на принципах філософії коеволюції людини та природи, їх гармонійного взаєморозвитку, екологічної етики, що потребує принципово нових підходів до проектування виховного процесу.

Вивчення досліджень останніх років показало, що у сучасних школярів домінує пасивно-песимістичний погляд на можливість подолання тенденції сповзання до глобальної екологічної катастрофи, негативний екологічний досвід, що постійно підкріплюється інформацією про нові екологічні катастрофи у засобах масової інформації.

Виникає наукова проблема, сутність якої полягає у теоретичному обґрунтуванні та виробленні методичних рекомендацій щодо проектування таких архітектурних просторів розвитку екологічної культури, які б забезпечували гармонійний розвиток інтелектуальної, емоційно-чуттєвої та діяльнісної сфер особистості, формування у дітей екологічної компетентності, позитивного досвіду соціально-екологічної діяльності, емоційно-морального ставлення до природи, екокультурних цінностей.

Метою дослідження є виявлення і характеристика особливостей проектування в дитячих навчально-виховних закладах архітектурної моделі екологічного виховного простору.

Основні результати дослідження. Виховний простір – це багаторівневе утворення, комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, художньо-естетичних умов, що забезпечують цілеспрямовані виховання і розвиток дитини.

Виховний простір є результатом творчої діяльності і зумовлений євною виховною метою. У даному випадку – необхідністю формування духовно-моральних основ екологічної культури особистості дитини. Для досягнення поставленої мети слід розв'язати такі задачі:

- 1) сформувати у дітей нову екологічну свідомість, що виключає споківче негуманне ставлення до природи;
- 2) сформувати культуру взаємодії з навколишнім середовищем – природним та соціальним, основу якого складають духовні і моральні цінності,

які є регуляторами інтересів та потреб школярів;

3) долучити дітей до здорового способу життя;

4) створити умови для розвитку у вихованців екологічної ініціативності щодо покращення середовища їхнього існування, готовності брати участь у різних видах практичної діяльності екологічної спрямованості.

Виховна мета досягається із дотриманням відповідних педагогічних принципів:

- виховне середовище має відповідати віку дитини і створювати зону найближчого розвитку;

- основні об'єкти такого простору повинні бути включені в різні види діяльності (пізнавальну, ігрову, мовленнєву, комунікаційну, рухову, експериментальну, художньо-естетичну, навчальну);

- простір має сприяти своєчасному та якісному розвитку всіх психічних процесів дитини: сприймання, мислення, пам'яті, уяви, свідомості тощо;

- простір має бути організований з позиції реалізації коеволюційного підходу в екологічній освіті (соціоемоційний, емоційно-пізнавальний розвиток засобами природи, формування екологічно-грамотного природокористування).

Важливою складовою організації роботи зі створення простору розвитку екологічної культури є вироблення проектних рекомендацій на основі зазначених вище принципів.

Істотний вплив на архітектурно-планувальне рішення проекту екологічного простору у певному дитячому навчально-виховному закладі здійснюють природно-кліматичні особливості визначеного місця його розташування. Для створення простору розвитку екологічної культури дитини варто максимально врахувати особливості екосистеми краю, щоб планувальними та технічними засобами вдосконалити існуючі ландшафтні осередки та усунути негативні явища території, що є наслідками неправильного природокористування.

Будівлі, що обмежують внутрішній простір навчально-виховного закладу, краще проектувати без гострих кутів, з плавними формами. Колірне рішення має гармонійно вписуватись у ландшафтне оточення.

Масштаб будівель має бути сумірний людині, висота – бажано 2–3 поверхи, вікна краще робити великими, з орієнтацією на найбільш привабливі краєвиди. У структуру комплексу мають бути включені майданчики для занять під відкритим небом.

У конструкції навчально-виховних закладів слід використовувати натуральні матеріали: дерево, камінь, скло, цеглу, саман, інші матеріали, що є характерними для даної місцевості. Позитивний ефект має використання вертикального озеленення як фасадів, так і стін приміщень. Зелені дахи, що експлуатуються, також є додатковою перевагою навчально-виховного закладу.

Технології, що обслуговують будівлі, варто застосовувати із урахуванням тенденції до економії вичерпних ресурсів та з використанням альтернативних джерел енергії.

Внутрішній дворик, простір між будівлями може включати міні-сади, міні-ферми, квітники, відкриті майданчики для рухливих ігор та затишні куточки, обладнані альтанками, павільйонами, фонтанами, малими архітектурними

формами для тихого відпочинку та навчання. У навчально-виховний комплекс можуть бути включені водойми, організовані екологічні тропи із зупинками різного роду, які наочно представляють природний біоценоз у процесі його становлення і розвитку. Такі тропи будуть місцем постійного спостереження та вивчення особливостей живої природи, спонукатимуть дітей гуманно ставитись до тварин і рослин, привчатимуть до екологічної відповідальності.

Апробація і впровадження результатів дослідження. Результати проведеного дослідження слугуватимуть основою для написання магістерської дисертації, спрямованої на розробку методичних рекомендацій щодо архітектурно-планувальної організації екологічного простору будинку виховання і розвитку безпритульних дітей при монастирі. Екологічне виховання безпритульних є особливо важливим аспектом формування цілісної особистості дитини, її соціокультурного розвитку.

Висновки. За умов врахування педагогічних особливостей виховання дітей, позбавлених батьківської опіки, використовуючи вироблені рекомендації щодо архітектурно-планувальних засобів гармонізації екологічного простору у дитячих навчально-виховних закладах, можна створити оптимальний виховний простір. Такий простір сприятиме розвитку екологічної культури молоді, виробленню в неї пріоритетності екокультурних цінностей. Такий підхід до виховання, а отже, і до архітектурного проектування навчально-виховних закладів сприятиме вдосконаленню освітнього процесу, вихованню молоді із екологічною свідомістю.

УДК 75.045(043.2)

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ЩО ІСНУЮТЬ В СУЧАСНОМУ АРТ-РИНКУ УКРАЇНИ

В.В. Михалевич, кандидат культурології, доцент
Національний авіаційний університет, Київ, Україна

Загалом особливо критикувати сучасне українське мистецтво справа не дуже оригінальна, бо більш ніж за двадцять років в Україні по суті відбувалася інерція радянської культури і ті нові художники, що почали у цей період займатися мистецтвом вже викликають повагу. Багато хто з них не мав гос. заказів, майстерень, зв'язків у тодішній богемі, але багато хто встиг отримати художню освіту, і до речі, непогану, зміг вижити у скрутні часи, продовжуючи займатися любимою справою. Сучасні митці звикли до того, що вони змушені бути своїми менеджерами, піар-менеджерами тощо.

Наша задача полягає у тому щоб виявити основні тенденції, що існують в сучасному образотворчому мистецтві та арт-ринку України, проаналізувати проблеми сучасного мистецтва та його вплив на культуру України.

Україна поки що не має спеціальних державних інституцій, які би займалися координацією та кураторством мистецького руху в країні. “Як наприкінці 80-х, хоча ситуація дуже і дуже змінилася, але як і раніше, сучасний художник нікому не потрібен ... зробити проект і самому його впроваджувати .. це, на

жаль, первісний стан, що ніяк не може зрушитися з місця і перейти в наступний етап, де існуватиме структура” (Г. Вишеславський) [3].

В такій атмосфері зріла і розвивалась творчість молодих художників України, зокрема, членів неформального об'єднання “Паризька комуна” та інших угруповань (А. Савадова, Ю. Сенченко, О. Гнилицького, О. Голосія, О. Ройтбурда, В. Цаголова – творців “нової фігуративної” української картини), а також багатьох інших, які стали визначати обличчя українського мистецтва у 1990-і роки.

Ще донедавна роботи українських митців на західних аукціонах продавалися як російські. Причина в тому, що український арт-ринок фактично залишається периферією російського, а російський – периферією європейського, а також у тому, що саме українське мистецтво дехто з російських та європейських експертів та галеристів розглядають як складову частину російського [1].

Що стосується західного прикладу, то тут систему формує арт-ринок. Художні комерційні виставки з'явилися у Європі ще в середині XV ст.

Тетяна Миронова, директор «Mironova-gallery», вважає, що арт-ринок в Україні вже існує, хоча він далекий від загальноприйнятих стандартів [2].

Все це можна пояснити тимчасовістю, перехідним періодом в українській культурі. Але цінність мистецтва від цього не зменшується, може навіть навпаки. Пригадаймо передвижників, коли на фоні занепаду Російської імперії з під пензлів художників, таких як Рєпін, Ге, Куїнджі та ін. виходили найкращі зразки європейського живопису.

Лідерами в підтримці ‘contemporary art’ у сучасній Україні стали не державні благодійні фонди та створені приватною ініціативою мистецькі центри та проекти, такі як: центр сучасного мистецтва при Національному університеті “Києво-Могилянська академія”, центр сучасного мистецтва “Совіарт”, Pinchuk Art Centre, приватний музей сучасного мистецтва у Києві (створений 2005 року на базі колекції Сергія Цюпка), мистецький центр “М 17”, Фонд підтримки сучасного мистецтва “Ейдос”, Інститут проблем сучасного мистецтва, що є структурним підрозділом Національної академії мистецтв України, “Мистецький Арсенал”, фестиваль актуальних мистецтв “ГОГОЛЬФЕСТ”, ART-KYIV contemporary, Fine Art Ukraine, щорічні Великий Антикварний та Великий Скульптурний салони, арт-центр “Ізоляція” в Донецьку, галерея NT-ART в Одесі; мистецьке об'єднання “Дзига” у Львові, участь у Венеційській бієнале та інші. Одне з останніх міжнародних культурних досягнень України – ЮНЕСКО включило Петриківський розпис до Списку нематеріальної культурної спадщини людства у 2013 році. Це все свідчить про прогрес і про все більшу мистецьку незалежність України.

Треба підкреслити, що вже сьогодні рейтинги сучасних українських художників відіграють свою роль у формуванні масової художньої свідомості та, можливо, допомагають зорієнтуватися тим, хто тільки починає створювати власну колекцію чи просто планує покупку твору.

У розвитку українського образотворчого мистецтва, попри всі труднощі України, проявилися позитивні тенденції: в сучасному українському мистецтві з'являються нові імена, напрямки, стилі та жанри, український художник все більше стає носієм національних інтересів, відбувається інституційне